

**АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО**

Україна, 04060, м. Київ-60, вул. М. Берлінського, 9 Тел./факс.: 440-3548 Тел. 467-2214
Філія: 01030, м. Київ-30, вул. Володимирська, 57 Тел. 234-7159
E-mail: dnpb@edu-ua.net веб-сайт: www.library.edu-ua.net

**ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ. ТЕСТУВАННЯ В ОСВІТІ
(Інформаційно-реферативний огляд періодики за 2006 – 2009 рр.)**

Реферативний огляд містить узагальнену інформацію про стан розробки питання без їхньої критичної оцінки автором огляду. Основне призначення огляду – орієнтування споживачів інформації на ознайомлення зі станом розробки проблеми. При підготовці огляду були використані матеріали за 2006-2009 роки з реферативної бази даних «Україніка наукова» та галузевої бази даних Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського. Деякі реферати подано трьома мовами за наявності пристатейних перекладів в журналі.

Андрійчук, О. Змістовне наповнення поняття «Педагогічне оцінювання»: функціональний підхід / О. Андрійчук // Нова педагогічна думка. – 2008. – № 4. – С. 88–90. – Бібліогр.: 6 назв.

Розкрито зміст поняття “педагогічне оцінювання” для подальшого його використання в повсякденній педагогічній практиці. З’ясовано, що педагогічне оцінювання – це низка процесів, які використовуються для визначення того, що учень знає, розуміє та вміє. Зазначено, що ці процеси тісно пов’язані з навчанням і здійснити їх можливо лише через процедуру вимірювання, яка включає в себе визначення методу вимірювання, вибір інструменту вимірювання, здійснення процедури вимірювання та оцінювання.

Ануфрієва, О. Оцінювання якості психолого-педагогічного наукового дослідження / О. Ануфрієва // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 38–42. – Бібліогр.: 8 назв.

Висвітлено особливості оцінювання на основі кваліметричного підходу. Розкрито основні принципи кваліметрії на базі методу факторно-критеріального моделювання. Наведено факторно-критеріальну модель оцінювання. Доведено, що таке моделювання допомагає успішно вирішувати як часткові завдання вимірювального характеру, так і стратегічне завдання вимірювання рівня якості наукової діяльності порівняно з ідеальним варіантом або стандартом.

Біляковська, О. Аналіз контролю та оцінювання навчальних досягнень старшокласників у практиці сучасної школи / О. Білявська // Рідна школа. – 2007. – № 3. – С. 19 – 20. – Бібліогр. 6 назв.

Розглянуто особливості впливу контролю та оцінювання досягнень учнів на якість навчального процесу. Наведено результати експериментального дослідження серед учнів та вчителів щодо даної проблематики.

Бобак, Н. Зовнішнє незалежне оцінювання як індикатор якості освіти / Н. Бобак, О. Мартинюк // Педагогічний пошук. – 2008. – № 3. – С. 9-23.

Акцентовано увагу на організаційному, методичному та технологічному забезпеченні проведення зовнішнього незалежного оцінювання Волинським інститутом післядипломної педагогічної освіти. Наведено показники рівня навчальних досягнень учнів за результатами тестування та статистичні характеристики результатів тестування з української мови і літератури випускників Волинської області.

Бобак, Н. Про деякі аспекти підготовки до моніторингу та незалежного оцінювання якості освіти в загальноосвітніх навчальних закладах / Бобак Н. // Педагогічний пошук. – 2007. – №3 – С. 20-22 – Бібліогр.: 3 назв.

Наведено характеристики системи моніторингу якості підготовки учнів. Розглянуто завдання підготовчого етапу запровадження моніторингових досліджень щодо учнів та педагогів. Проаналізовано період практичного етапу (2006-2007 рр.). Розкрито досвід організації та результати моніторингу якості математичної освіти учнів IV класу . Висвітлено труднощі та уроки проведення моніторингу. Акцентовано увагу на необхідності розвитку проблемного моніторингу. Виділено три аспекти якісної системи моніторингу і зовнішнього оцінювання якості освіти.

Боднар, О. Моніторинг та експертиза навчальної результативності / О. Боднар // Директор школи, ліцею, гімназії. – № 6. – С. 19 – 22. – Бібліогр.: 14 назв.

Висвітлено аналіз наукових джерел з проблем оцінки навчальної результативності учнів. Проаналізовано підходи до оцінювання навчальної результативності. Запропоновано модель оцінювання на основі введення узагальненого нормованого показника, досліджуючи динаміку зміни якого можна виявити певні тенденції і зробити прогноз навчальної діяльності учнів на основі ліній тренду

Бугрій, О. Оцінювання якості шкільної географічної освіти / О. Бугрій // Рідна школа. – № 6. – С. 3 – 11. – Бібліогр.: 12 назв.

Запропоновано нову модель оцінювання якості шкільної географічної освіти в межах теоретичної концепції управління якістю освітнього процесу. Визначено елементи новизни моделі, які включають використання передових педагогічних і методичних ідей: сучасних уявлень про якість освіти й засоби її

оцінювання; теоретичних положень щодо управління якістю освітнього процесу; сучасних уявлень про роль географічної освіти у формуванні культури молодого покоління; сучасних підходів до оцінювання результатів навчання географії. Розкрито три етапи оцінювання: виділення критеріїв і показників якості, добір інформації про стан шкільної географічної освіти, аналіз отриманих даних і їх змістова інтерпретація з наступними новими елементами: описом досягнень учнів за допомогою критеріїв-умов і критеріїв-вимог, використанням базового та проблемного моніторингу в оцінюванні, розробкою підсумкових документів щодо оцінювання якості шкільної географічної освіти та проекту заходів щодо оперативного і стратегічного управління якістю. Охарактеризовано критерії-вимоги до оцінювання підсумкових, формувальних і діагностуючих досягнень учнів з географії. Зосереджено увагу на найбільш значущих для оцінювання якості й найменш розроблених в методиці навчання географії критеріях оцінювання формувальних досягнень школярів. Детально прокоментовано мотиваційні й операційно-діяльнісні передумови навчання географії. Розглянуто необхідний елемент нової моделі оцінювання - методичне забезпечення управління якістю освітнього процесу, а саме підсумкові документи: "Модель фактичного стану шкільної географічної освіти", "Модель потенційного стану шкільної географічної освіти" і "Проект з оперативного і стратегічного управління якістю шкільної географічної освіти". Окреслено суттєві особливості, які відрізняють розглянутий методичний підхід до оцінювання якості, від розроблених раніше в методиці навчання географії.

Виговська, О. Критерії оцінки праці і система заохочень: недосконалість перших і відсутність других / О. Виговська // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2008. – № 1. – С. 93–97.

Розглянуто проблему відсутності прозорості, об'єктивної системи оцінювання праці педагогічного працівника та його заохочень. Охарактеризовано типи керівників освітніх установ та їх вплив на оцінювання роботи вчителя. Зроблено висновки щодо аналізу проблеми оцінки праці. Дано відповіді на запитання: як у країні сьогодні нагороджують вчителів та що робити, аби вчитель зайняв ту висоту, на якій давно мав стояти. Запропоновано розробити адекватну запитам освітньої сфери об'єктивну і через це ефективну заохочувальну систему вчительської і управлінської праці, один із варіантів якої представлений в авторському курсі «Педагогічна творчість».

Вісмут, Дж. Удосконалення навичок шкільних учителів в оцінюванні: освіта, розвиток та підтримка / Дж. Вісмут // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 7–10.

Висвітлено проблему підвищення кваліфікації учителів Великої Британії в контексті проведення оцінювання знань учнів в школах. Акцентовано увагу на потребі підготовки вчителів як експертів з оцінювання. Дано відповідь на ряд питань з цієї проблематики. Розглянуто й охарактеризовано способи

навчання вчителів оцінюванню. Констатовано, що усі задіяні в освіті особи поділяють відповідальність за поліпшення освіти в царині оцінювання.

Власов, В. Контроль навчальних досягнень учнів: аналіз проблемного поля (на прикладі історії) / В. Власов // Шлях освіти. – 2009. – № 2. – С. 29-34. – Бібліогр.: 5 назв.

Підкреслено, що у більшості вчителів відсутнє чітке уявлення про контроль навчальних досягнень учнів як про невід'ємну складову процесу навчання. За результатами констатувального експерименту (2006-2007 рр.) узагальнено недоліки у здійсненні тематичного контролю в навчальних закладах. Висвітлено розв'язання проблеми контролю в часовому зрізі, починаючи з 1917 р. Акцентовано увагу на: меті тематичного контролю; на особливостях його етапів — діагностичного (діагностично-тематичний контроль) та оцінювального (тематичне оцінювання та корекція тематичного бала досягнень учнів). Сформульовано сім засад тематичного контролю навчальних досягнень учнів. Розкрито умови, за яких реалізація цих засад буде ефективною. Розглянуто приклади неузгодженості нормативної бази щодо тематичного оцінювання. Визначено актуальні питання щодо розв'язання проблем контролю.

Гаєвська, Л. Механізми оцінювання підготовки фахівців державно-громадського управління освітою / Л. А. Гаєвська // Педагогіка і психологія: вісник АПН України. – 2007. – № 3. – С. 95-106. – Бібліогр.: 16 назв.

Розкрито стан вивчення в науковій літературі питання оцінювання підготовки (компетентності) фахівців до управлінської діяльності в галузі освіти. Виокремлено і розглянуто шість складових механізму оцінювання: об'єкт; мета і завдання тощо.

Раскрыто состояние изученности в научной литературе вопроса оценивания подготовки (компетентности) специалистов к управленческой деятельности в сфере образования. Выделены и рассмотрены шесть составляющих механизма оценивания: объект; цель и задачи и т. д.

The author explains the estimation mechanism of the specialists' training in the sphere of state-public educational management, emphasizes the main stages of this process.

Гончаренко, І. Істинне оцінювання / І.Д. Гончаренко // Пост методика. – 2008. – № 4. – С. 48-49.

Викладено міркування директора Полтавської загальноосвітньої школи № 13 щодо результатів зовнішнього оцінювання. Акцентовано увагу на неможливості виміру через тестування без похибки, на що треба обов'язково вказувати. Запропоновано з метою покращання достовірності результатів тестування та отримання значення похибки, яку враховувати при вступі до ВНЗ, збільшити кількість проведення тестів протягом року. Розкрито досвід школи щодо виконання учнями протягом року шкільних завдань через Інтернет. Підкреслено, що таким чином моделюється ситуація незалежного

тестування, знімаються стреси: незвичність форми контролю, відсутність вчителя, перевірка завдання не вчителем, неможливість роз'яснення обраної відповіді тощо.

Изложены размышления директора Полтавской общеобразовательной школы № 13 по вопросу достоверности результатов внешнего тестирования. Акцентировано внимание на невозможности измерения с помощью тестирования без погрешностей, на что необходимо указывать. Предложено с целью улучшения результатов тестирования и получения значения погрешности, которую учитывать при поступлении в вузы, увеличить количество проведения тестов на протяжении года. Раскрыт опыт школы относительно выполнения учениками на протяжении года школьных заданий через Интернет. Подчеркнуто, что таким образом моделируется ситуация независимого тестирования, снимаются стрессы: непривычность формы контроля, отсутствие учителя, проверка задания не учителем, невозможность объяснения избранного ответа и т. п.

Everybody takes a keen interest in external evaluation: are its results trustworthy? About all this is in school principal's thinking.

Гончаренко, І. Нова хвороба освіти? Роздуми директора та його поради щодо педагогічного оцінювання / Гончаренко І. // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2007. – № 4. – С. – 65-67 – Бібліогр.: 1 назва.

Обґрунтовано мету європейського проекту "True assessment", до якого Україна приєдналася у 2004 році. Обговорено перспективи впровадження оцінювання роботи вчителів, викладачів та керівників закладів освіти за матеріалами роботи симпозиуму, що відбувся 12-13 липня 2007 року у Києві в АПН України. На основі одержаних результатів висвітлено переваги та недоліки виконання учнями Полтавської загальноосвітньої школи № 13 домашніх завдань через Інтернет, як тестових так і не тестових, створених учителями школи за допомогою комп'ютерної програми "Інтернет-контроль"

Горбач, А. Система оцінювання знань як засіб залучення учнів до різносторонньої діяльності / А. Горбач // Педагогічний пошук. – 2007. – № 2. – С. 32–33.

Узагальнено досвід п'ятирічної роботи над створенням і впровадженням до життя сумарної системи знань (ССЗ) при вивченні географії у Нововолинській спеціалізованій школі №1. Визначено мету, пріоритети, переваги використання ССЗ як засобу залучення учнів до об'єктивного оцінювання їх знань та вмінь. Розглянуто складові ССЗ. Охарактеризовано «фонд накопичення», «фонд поповнення рахунку» та урок тематичного оцінювання.

Горіна, О. Проблеми типологічного групування студентів – дидактична основа диференційованого навчання / О. М. Горіна // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2008. – № 2. – С. 41-45. – Бібліогр.: 7 назв.

Досліджено проблеми типологічного групування студентів як дидактичної основи диференційованого навчання. Встановлено, що найбільш надійним критерієм гомогенізації груп є результати тестування засвоєння у школі студентами основних знань з математики та фізики.

Исследованы проблемы типологического группирования студентов как дидактической основы дифференцированного обучения. Установлено, что наиболее надежным критерием гомогенизации групп есть результаты тестирования усвоения в школе студентами главных знаний по математике и физике.

It is set on the basis of research that the most reliable criterion of groups' homogenization is students' tests results in mathematics and physics at school.

Граненко, Н. Точність і валідність змісту оцінних шкал / Н. Граненко // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 1. – С. 36 – 39. – Бібліогр.: 11 назв.

Висвітлено один з компонентів інструментарію оцінки – шкалу оцінювання знань учнів. Проблемі критеріїв якості педагогічних вимірів таких як об'єктивність, надійність, валідність, точність оцінювання знань присвятили значну кількість публікацій відомі педагоги. Аналізуються критерії оцінювання знань учнів за 5-бальною шкалою, встановленою у 1837 р., її основні положення і вади, а також за оцінювання за 12-бальною шкалою, яка, незважаючи на переваги у точності, зазнала найбільшу кількість критичних зауважень. Залишається безліч проблем щодо удосконалення багатобальних шкал оцінювання знань учнів.

Гуржій, А. Методологічні засади оцінювання та прогнозування розвитку вищої освіти в Україні / А. Гуржій, В. Гапон // Вища освіта України. – 2006. – № 1. – С. 23–31. – Бібліогр.: 9 назв.

Визначено зв'язок освітнього комплексу з духовним і матеріальним розвитком держави, значення порівняльного аналізу освітніх систем різних країн. Оцінено стан розвитку вітчизняних досліджень з порівняльної педагогіки, висвітлено її завдання. Зауважено, що різні методи встановлення стандартів - апріорний і апостеріорний дають різні результати. Розкрито поняття "освітні показники", конкретизовано їх завдання та характер. Акцентовано увагу на двох методологічних підходах до формування комплексної оцінки діяльності в галузі освіти. За результатом порівняльного аналізу систем оцінювання вищої освіти пропонується п'ять основних принципів вдосконалення керування якістю освіти. Підкреслено загальну визнаність значення оцінки і водночас складність її реалізації. Наголошено, що задовільний результат досягається тільки комбінацією різних процедур. Пропоновано виявлення закономірностей функціонування вищої школи та тенденцій її розвитку проводити на основі функціонального підходу до керування навчально-виховним процесом. Названо характеристики функціонального підходу. Викладено 9 пріоритетних напрямів розвитку вищої освіти в Україні та розкрито шляхи їх вирішення. Виділено головне завдання

розвитку та вдосконалення вищої школи - підвищення якості підготовки спеціалістів. Показано специфічні функції системи підготовки спеціалістів, виходячи з яких вона розвивається. Здійснено порівняльний аналіз системи підготовки фахівців за 2001 - 2005 рр. за чинниками: структура мережі ВНЗ; контингент студентів; випуск фахівців; наявність педагогічного, адміністративно-обслуговуючого персоналу; оплати праці. Оприлюднено результати аналізу. Визначено чинники прогнозування розвитку вищої освіти.

Демченко, В. Рівневе оцінювання потенційної готовності педагога до роботи з обдарованими дітьми / В. Демченко, Т. Рабченюк // *Нова педагогічна думка*. – 2008. – № 1. – С. 148-169. – Бібліогр.: 8 назв.

Запропоновано технологію рівневого оцінювання потенційної готовності педагогічних працівників до роботи з обдарованими дітьми. Доведено, що розроблена технологія дасть можливість здійснити належний підбір кадрів, виявити найбільш характерні проблеми їх діяльності, налагодити ефективну систему підвищення їх кваліфікації.

Предложена технология уровневой оценки потенциальной готовности педагогических сотрудников к работе с одаренными детьми. Доказано, что разработанная технология даст возможность совершить надлежащий подбор кадров, выявит наиболее характерные проблемы их деятельности, наладит эффективную систему повышения их квалификации.

The article deals with the technology of level estimations of potential readiness of pedagogical employees to work with gifted children. It is proved, that the developed technology will enable to make appropriate selection of the staff, to reveal the most typical problems of their activity, to adjust effective system of increase of their qualification.

Дженюк, А. Циклічне тестування як удосконалення методичного контролю і засвоєння навчального матеріалу / А. В. Дженюк // *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. – 2007. – № 2. – С. 48-53. – Бібліогр.: 8 назв.

Розглянуто дидактичні аспекти методу циклічного тестування. Зазначено, що дія методу полягає у наступному: людина, що навчається та складає іспити, послідовно тренується на одній системі тестів, аж до безпомилкового проходження. Запропоновано результати експериментального дослідження із зазначеної проблеми. Показано, що цей метод дає більш широкі можливості для якісного контролю знань, а також посилену навчальну функцію порівняно із традиційними тестовими методиками.

Рассмотрены дидактические аспекты метода циклического тестирования. Подчеркнуто, что действие метода проявляется следующим образом: учащийся и экзаменующийся последовательно тренируется на одной и той же системе тестов, вплоть до безошибочного прохождения. Показано, что этот метод дает более широкие возможности для качественного

контроля знань, а також усиленную учебную функцию в сравнении с традиционными учебными методиками.

The article deals with the didactic aspects of a method of cyclic testing. It is underlined, that action of a method is shown as follows: learning and examined consistently trains on the same system of tests, down to correct passage. It is shown, that this method gives more ample opportunities for the qualitative control of knowledge, and also amplified educational function in comparison with traditional educational techniques.

Журавель, Т. Підготовка учнів до зовнішнього незалежного оцінювання і питання, які поставило впровадження ЗНО / Т. Журавель, О. Роман // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2008. – № 4. – С. 93–95.

Висловлено позитивну точку зору на запровадження в Україні зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) як загальноприйнятої норми державного контролю за якістю освіти, як норми європейського рівня. Висвітлено досвід Дніпропетровського обласного медичного ліцею-інтернату “Дніпро” щодо багаторічного використання тестування з профільних предметів як одного із найдієвіших засобів вимірювання рівня знань і досягнень учнів. Розкрито структуру збірника тестів, підготовленого вчителями-предметниками ліцею для впровадження в навчальний процес шкіл, ліцеїв, гімназій з метою підготовки випускників шкіл до ЗНО. Розглянуто систему роботи ліцею як центру базової довузівської підготовки та базового закладу з профільної підготовки з поглибленим навчанням у галузі природничих наук. З огляду на те, що ЗНО в масштабах України проводиться вперше, окреслено ряд проблем, що потребують подальшого вирішення, серед яких оцінка роботи кожного навчального закладу за результатами ЗНО навчальних досягнень його випускників.

Заболотня, О. Тестування як засіб контролю навчальних досягнень гімназистів / О. Заболотня // Рідна школа. – 2007. – №10. – С. 29-31.

Розкрито зміст тестового контролю щодо управління процесом навчання. Акцентовано увагу на видах (поточний, рубіжний, підсумковий), формах (фронтальна або індивідуальна, усна або письмова) тестування. Розглянуто тестування в процесі навчання учнів іноземній мові. Виявлено переваги використання нестандартизованих тестів, які підготовлено вчителями гімназії.

Зварич, І. Педагогічна майстерність у процесі оцінювання знань студентів США / І. Зварич // Рідна школа. – 2008. – № 6. – С. 76–79. – Бібліогр.: 6 назв.

Розглянуто особливості вищої освіти в США. Зазначено державні документи, що заклали основу для федеральної підтримки освіти США і прийняття важливих законодавчих актів, які мають важливе значення і сьогодні. Здійснено історичний екскурс в питання оцінювання знань студентів у США, починаючи з 50-х років ХХ ст. Зосереджено увагу на діяльності Ради оцінювання знань викладачів і визначення їхньої професійної придатності

(1987 р.). Розкрито психолого-педагогічний принцип педагогічної майстерності діагностування якісного рівня знань студентів як складову навчально-виховної діяльності педагогів.

Загірняк, М. Система показників діяльності керівників ВНЗ як управлінців вищої школи / М. Загірняк, А Почтовюк // Вища школа. – 2007. – № 5. – С. 45-54. – Бібліогр.: 3 назви.

Обґрунтовано необхідність розробки та впровадження системи показників оцінювання діяльності керівників ВНЗ як управлінців вищої школи. Надано практичні рекомендації щодо форми бланку щорічного оцінювання виконання керівником ВНЗ посадових обов'язків і завдань

Обоснована необходимость разработки и внедрения системы показателей оценки деятельности руководителей вузов как управленцев высшей школы. Представлены практические рекомендации по внедрению формы бланка ежегодной оценки исполнения руководителем вуза должностных обязанностей и заданий

It is substantiated the necessity of developing and inculcating the system of the indices for evaluating the activities of the heads of higher educational establishments as the managers of higher school. Practical recommendations as to the form of annual evaluating the performance of their duties and functions by the head of the higher educational establishment are being provided

Кнорр, Н. Технологія оцінювання ефективності функціонування обласного ліцею / Н. Кнорр // Освіта і управління. – 2006. – № 1. – С. 117–122.

Висвітлено технології та особливості оцінювання діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу обласного ліцею. Наведено параметри зовнішнього прояву діяльності обласного ліцею. Наголошено, що оцінювання діяльності навчального закладу є процесом систематизації та узагальнення даних, що забезпечує зворотний зв'язок і тим самим сприяє підвищенню ефективності навчально-виховного процесу. Застосувавши запропоновану у статті технологію оцінювання результативності діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу обласного ліцею, можна отримати достовірну та об'єктивну інформацію щодо ефективності його функціонування

Колгатін, О. Експериментальне дослідження впливу коливань уваги на результати комп'ютерного тестування / О. Колгатін // Вища освіта України. – 2008. – № 1. – С. 83-90. – Бібліогр.: 11 назв.

Проведено експериментальне дослідження уваги студентів під час визначення їх навчальних досягнень з використанням автоматизованої системи педагогічної діагностики. За результатами виконання завдань, що були спеціально розроблені для моніторингу уваги, визначено вплив коливань уваги на тестові результати, проаналізовано зв'язок рівнів уваги, тренування перед тестуванням і тривалості виконання завдання. Констатовано необхідність враховувати індивідуальний темп виконання завдань за

допомогою автоматизованої системи, що дозволить підвищити рівень валідності тестових результатів.

Проведено експериментальное исследование внимания студентов во время определения их учебных достижений с использованием автоматизированной системы педагогической диагностики. По результатам выполнения заданий, которые были специально разработаны для мониторинга внимания, определено влияние колебаний внимания на тестовые результаты, проанализирована связь уровней внимания, тренировки перед тестированием и длительности выполнения задания. Констатируется необходимость учитывать индивидуальный темп выполнения заданий с помощью автоматизированной системы, что позволит повысить уровень валидности тестовых результатов.

The research on student's attention at measuring their knowledge and skills with use of the automated pedagogical diagnostics system is conducted. Effect of the attention fluctuations on the test results is determined, correlation between the attention level, task execution duration and training before testing are analyzed on the base of data of execution of the tasks, which was specially designed for the attention monitoring.

Корчомна, Н. Формування культури особистості гімназистів – одне із головних завдань куратора / Н. Корчомна // Рідна школа. – 2007. – №10. – С. 27-28.

Розкрито п'ятирічний досвід кураторського керівництва окремим учнівським колективом гімназії "Ерудит" м. Києва із формування і розвитку культурної сфери вихованців. Визначено основні напрями цієї роботи та етапи її виконання. Акцентовано увагу на першу необхідну ланку виховання - діагностику учнівського колективу. Розглянуто засоби діагностики: анкетування та тестування батьків і учнів; бесіди-диспути на різні теми. Названо заходи щодо розвитку культурного рівня учнів: цикл виховних годин, виховних бесід і диспутів, батьківських зборів.

Костюкевич, Р. Методика рейтингового оцінювання ефективності діяльності викладачів, кафедр, факультетів та університету / Р. Костюкевич // Вища школа. – 2008. – № 8. – С. 29–42.

Визначено цілі проведення методу рейтингового оцінювання. Зазначено умови, при забезпеченні яких результати оцінювання матимуть певну цінність і стануть стимулом підвищення результативності та якості діяльності науково-педагогічних працівників (НПП). Розроблено систему рейтингового оцінювання ефективності діяльності НПП, кафедр, факультетів та університету, що має наскрізну основу. Окреслено чотири інтервали значень індексів за всіма напрямками діяльності елементів системи (НПП, кафедри, факультету), виявлення яких є підставою для прийняття управлінських рішень щодо поліпшення їх роботи. Розкрито методiku оцінювання якості та результативності діяльності НПП, кафедри, факультету, університету, яке проводиться шляхом розрахунку індексів, за

напрямами, що характеризують якість і результативність їхньої роботи, за підсумками якого складається поточний, загальний і динамічний рейтинги. Розраховано інтегральний показник ефективності діяльності університету (індекс розвитку університету). Запропоновано різні види заохочень для стимулювання роботи кращих за рейтингами викладачів, кафедр і факультетів.

Определены цели проведения метода рейтинговой оценки. Обозначены условия, при соблюдении которых результаты оценки будут иметь определенную ценность, и станут стимулом повышения результативности и качества деятельности научно-педагогических кадров (НПК). Разработана система рейтинговой оценки эффективности деятельности НПК, кафедр, факультетов и университета. Выделены четыре интервала обозначений индексов за всеми направлениями деятельности элементов системы (НПК, кафедры, факультета), выявление которых служит основанием для принятия управленческих решений по улучшению их работы. Раскрыта методика оценки качества и результативности деятельности НПК, кафедры, факультета, университета, проводимая путем расчетов индексов, за направлениями, характеризующими качество и результативность их работы, по итогам которой составляются текущий, общий и динамичный рейтинги. Рассчитан интегральный определитель эффективности деятельности университета (индекс развития университета). Предложены разные виды поощрений для стимулирования работы лучших за рейтингами преподавателей, кафедр, факультетов.

The method of rating assessment of the efficiency of the activities of teachers, chairs, faculties and of the university in general is being proposed. The author also considers different kinds of incentives for stimulating the work of the best, according to the rating assessments, teachers, chairs and faculties.

Кривуля, Г. Контроль залишкових знань / Г. Кривуля, О. Шкіль, В. Каук // Вища школа. – 2009. – № 5. – С. 97-110. – Бібліогр.: 6 назв.

Проаналізовано вплив змісту, форми тестових завдань та системи їх оцінювання на процес проведення комп'ютерного контролю залишкових знань студентів (ЗЗС) із використанням системи Open TEST2. Визначено недоліки тестування ЗЗС на сучасному етапі. Досліджено різні аспекти контролю ЗЗС (тестування як технологія педагогічних вимірювань, організація контролю ЗЗС, оцінювання результатів тестування, параметри тестів і тестових завдань, апробація тестових завдань). Для деяких педагогічних вимірювань виведено математичні формули обчислювання. Дано практичні рекомендації для проведення контролю ЗЗС. Зазначено, що перші проведені комп'ютерні тестування показали дієвість та високу ефективність запропонованої технології при мінімальних затратах часу та людських ресурсів. Наголошено на необхідності підвищувати статус контролю ЗЗС у ВНЗ України. Дослідження проведено у Харківському національному університеті радіоелектроніки.

Проанализировано влияние содержания, формы тестовых заданий и системы их оценивания на процесс проведения компьютерного контроля остаточных знаний студентов (ОЗС) с использованием системы Open Test2. Определены недостатки тестирования ОЗС на современном этапе. Исследованы различные аспекты контроля ОЗС (тестирование как технология педагогических измерений, организация контроля ОЗС, оценивание результатов тестирования, параметры тестов и тестовых заданий, апробация тестовых заданий). Для некоторых педагогических измерений выведены математические формулы вычисления. Даны практические рекомендации для проведения контроля ОЗС. Отмечено, что первые проведенные компьютерные тестирования показали действенность и высокую эффективность предложенной технологии при минимальных затратах времени и человеческих ресурсов. Подчеркнута необходимость повышать статус контроля ОЗС в вузах Украины. Исследование проведено в Харьковском национальном университете радиоэлектроники.

Theoretical and practical aspects of implementing technologies of computer testing as an effective form of the control of residual knowledge are under review.

Кристопчук, Т. Забезпечення контролю професійних знань студентів аграрного коледжу за допомогою інформаційних технологій / Т. Кристопчук // Неперервна професійна освіта: теорія та практика. – 2007. – № 1-2 – С. 135–139. – Бібліогр.: 2 назви.

Обґрунтовано доцільність застосування комп'ютерних програм ASSIST-II (Асистент-II), SunRay Test Office Pro для забезпечення контролю професійних знань студентів. Доведено, що комп'ютерне тестування забезпечує можливість керування процесом навчання відповідно до принципів зворотного зв'язку.

Обоснована целесообразность применения компьютерных программ ASSIST-II (Ассистент-II), SunRay Test Office Pro для обеспечения контроля профессиональных знаний студентов. Доказано, что компьютерное тестирование обеспечивает возможность управления процессом обучения соответственно принципам обратной связи.

The article deals with the expediency of application of computer programs ASSIST-II (Assistant - II), SunRay Test Office Pro for maintenance of the control of a professional knowledge of students. It is proved, that computer testing provides an opportunity of management with process of training according to principles of a feedback.

Крюкова, М. Некоторые факторы риска общего виктимного поведения / М. В. Крюкова, И. В. Малич // Наука і освіта. – 2008. – № 4-5. – С. 25-28. – Бібліогр.: 4 назви.

Исследована общая структура потенциальной жертвы обиходно-психологических и криминогенных ситуаций методом тестирования. Тема актуальна для значительного количества отраслей современной психологии. Результаты тестирования представлены в таблицах.

Досліджено загальну структуру потенціальної жертви побутово-психологічних та криміногенних ситуацій шляхом тестування. Тема актуальна для значної кількості галузей сучасної психології. Результати тестування подані в таблицях.

The general structure of potential victim of psychological domestic and criminal situations is investigated.

Кутепова, Л. Стан дослідження проблеми формування професійної готовності майбутніх вчителів інформатики до оцінювання навчальних досягнень учнів / Л. М. Кутепова // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2007. – № 18-19. – С. 264-273. – Бібліогр.: 14 назв.

Висвітлено актуальні проблеми формування професійної готовності майбутніх учителів інформатики до оцінювання навчальних досягнень учнів. Проведено аналіз досліджень за обраним напрямком. На основі проведеного аналізу дисертаційних робіт доведено актуальність поставленої проблеми та сформульовано напрямки і перспективи подальшого дослідження.

Освещены актуальные проблемы формирования профессиональной готовности будущих учителей информатики к оцениванию учебных достижений учащихся. Проведен анализ исследований по избранному направлению. На основе проведенного анализа диссертационных работ показана актуальность поставленной проблемы и сформулированы направления и перспективы дальнейшего исследования.

The article deals with the problems of forming the professional readiness of future computer teachers for evaluation of pupils' educational achievements. The analysis is made of investigations in the abovementioned direction. The analysis of the dissertation papers shows the urgency of the problem, and directions and prospects of further research have been formulated.

Лазарук, Г. Комп'ютерне тестування як засіб перевірки якості знань з іноземної мови студентів ВТНЗ / Г. Лазарук // Вища освіта України. – 2008. – № 3. – С. 43-47. – Бібліогр.: 5 назв.

Обґрунтовано доцільність використання комп'ютерних тестів та тестового контролю для перевірки якості знань студентів як найбільш уніфікованої, загально визначеної форми контролю якості підготовки фахівців.

Обоснована целесообразность использования компьютерных тестов и тестового контроля для проверки качества знаний студентов как наиболее унифицированной, общеизвестной формы контроля качества подготовки специалистов.

Focuses on the expediency of computer testing usage for the students' foreign language quality control as the most unified, generally know form of control of the specialists' training.

Лантух, Л. Діагностично-коригуюча функція оцінювання навчальних досягнень учнів / Л. І. Лантух, К. М. Муліка // Постметодика. – 2007. – № 3. – С. 27-29.

Розглянуто підходи здійснення моніторингу якості навчально-виховного процесу в умовах сучасної школи з урахуванням психологічних аспектів. Подано аналіз отриманих результатів психолого-педагогічного дослідження та рекомендації щодо їх презентації.

Липова, Л. Самовизначення особистості в контексті інтеграції України до європейського інтелектуального простору / Л. А. Липова, М. Ф. Войцехівський, В. В. Малишев // Шлях освіти. – 2009. – № 1. – С. 2-6. – Бібліогр.: 4 назви.

Визначено головне завдання сучасної української школи - підготовка самостійної, життєздатної, компетентної, конкурентоспроможної особистості, здатної до самовизначення, вибору профілю навчання і професії. Розв'язання ключових проблем самовизначення особистості в контексті входження України до європейського інтелектуального інтеграційного простору знайдено в позитивному досвіді освіти західних країн. Зазначено, що введення до системи освіти незалежного тестування, яке усуває корупцію при одержанні атестата про середню освіту та вступі до ВНЗ і використання в навчальних закладах України інформаційних засобів зв'язку, що прискорюють процес освіти, є одним з кроків, що наближують входження України до європейського співтовариства. Висвітлено перспективний досвід роботи українських шкіл як щодо самовизначення учнів у виборі профілю навчання, так і самовизначення випускників у виборі професії. Розроблено критерії готовності дев'ятикласників до вибору профілю навчання. Акцентовано увагу на розвивальному навчанні акмеологічного типу, яке дає змогу на кожному віковому етапі розвитку людини досягти максимальних для неї вершин згідно з біологічними, соціальними та історичними факторами.

Литвиненко, В. Оцінювання знань французьких учнів у чотирьох основних вимірах педагогічної дії / В. Ю. Литвиненко // Педагогіка і психологія: вісник АПН України. – 2006. – №4. – С. 120-126. – Бібліогр.: 4 назви.

На прикладі системи середньої освіти Франції розглянуто підходи до оцінювання знань учнів у вимірах педагогічної дії - адміністративному, педагогічному, дидактичному і вимірі майстерності вчителя.

На примере среднего образования Франции рассмотрены подходы к оцениванию знаний учащихся в измерениях педагогического действия - административном, педагогическом, дидактическом и измерении учительского мастерства.

By example of the secondary education in France the author examines the approaches to the assessment of student achievements in the four basis dimensions of the pedagogical activity, i.e. managerial, pedagogical, didactical and teacher mastery.

Лікарчук І. Незалежне оцінювання: стан і подальша стратегія в країні / Лікарчук І. // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2008. – № 4. – С. 86–92.

Розглянуто результати однієї з найбільш вагомих і надзвичайно впливових реформ в освітній системі України - зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) навчальних досягнень випускників 2008 року. Зроблено конкретні висновки щодо питання відмінності у рівні знань учнів міських і сільських шкіл, якості освіти, що дає ЗНЗ, виявлення талановитих дітей та ін. Окреслено законодавчий та управлінський аспекти цього процесу. Акцентовано увагу на проблеми вищої школи, яке виявило ЗНО. Висвітлено шлях розвитку процесу тестування в Україні, починаючи з 1993 року, коли ця спроба провалилася через відсутність відпрацьованої технології, до створення Центру тестових технологій сьогодні. Визначено перспективи ЗНО через два-три роки.

Локшина, О. Світові тенденції розвитку оцінювання навчальних досягнень учнів / О. І. Локшина // Педагогіка і психологія: вісник АПН України. – 2006. – № 4. – С. 109-119.– Бібліогр.: 9 назв.

Проаналізовано дві ключові тенденції розвитку оцінювання навчальних досягнень учнів - підвищення об'єктивності оцінювання та інтенсифікація орієнтованості на дитину. Зазначено, що модернізація оцінювання у вимірі орієнтованості на результати пояснюється переходом освіти на ринкові засади

Проанализированы две ключевые тенденции развития оценивания учебных достижений учащихся - повышение объективности оценивания и интенсификация ориентированности на ребенка. Отмечено, что модернизация оценивания в измерении ориентированности на результаты объясняется переходом образования на рыночные основы.

In the article the author presents two key tendencies of the development of the student achievement assessment, i.e. increasing of the objectiveness and intensification of the child-orientation. Both of them are developing in the result-oriented dimension which is explained by the transformation of the education into the market grounds.

Лунячек, В. Деякі питання управління освітою в США / В. Лунячек // Нова педагогічна думка. – 2008. – № 1. – С. 16-20. – Бібліогр.: 8 назв.

Висвітлено деякі питання практичного управління освітою в США. Акцентовано увагу на питаннях тестування, державно-громадського управління освітою. Розглянуто підходи до фінансування закладів освіти. Досліджено роботу з педагогічними кадрами. Доведено актуальність американського досвіду в сфері освіти для України.

Освещены некоторые вопросы практического управления образованием в США. Акцентировано внимание на вопросах тестирования, государственного и общественного управления образованием. Рассмотрены подходы к финансированию учреждений образования. Исследованы методы работы с

педагогическими кадрами. Доказана актуальность американского опыта в сфере образования для Украины.

The article deals with the some questions of practical management by education in the USA. The attention is stressed on questions of testing, the state and public management of education. Approaches to financing establishments of education are considered. Methods of work with the pedagogical staff are investigated. The urgency of the American experience in sphere of education for Ukraine is proved.

Малихін, А. Тестовий контроль і підвищення якості освіти у вищій педагогічній школі / А. Малихін // Рідна школа. – 2006. – № 6. – С. 9–11. – Бібліогр.: 9 назв.

Звернуто увагу на сучасну тенденцію оцінювання навчальних досягнень студентів за допомогою тестів. Дано авторське розуміння професійно зорієнтованого педагогічного тесту та його значення для вирішення завдань управління навчально-виховним процесом. Розкрито підходи до класифікації педагогічних тестів у психолого-педагогічній літературі. Наголошено на загально визнаних перевагах тестових завдань, зокрема оперативності контролю і економії часу на перевірку рівня знань. Нестандартизованість тестів аргументовано процесом постійного оновлення дисциплін. Висвітлено особливості тестування під час попереднього (вхідного), поточного, тематичного, періодичного і підсумкового контролю. Визначено мету діагностичних тестів та її вплив на форми і рівень складності тестових завдань. Проаналізовано три групи недоліків притаманних тестам, які слід враховувати: зумовлені сутністю контролю; психологічного характеру; зумовлені організаційно-методичними чинниками

Мазак, А. До проблеми зовнішнього тестування / А. Мазак // Вища освіта України. – 2006. – № 2. – С. 27-31. – Бібліогр.: 13 назв.

Привернуто увагу до моніторингу якості шкільної освіти. Зазначено, що об'єктивна порівняльна інформація сприятиме обґрунтованому коригуванню навчального процесу, оновленню змісту та методики викладання. Підкреслено, що достовірність інформації про рівень навчальних досягнень - запорука рівності всіх абітурієнтів здобути вищу освіту. Зовнішнє тестування визначено інструментом отримання достовірної інформації, розкрито його зміст та правові засади проведення. Висвітлено досвід тестування випускників 1993 - 2005 рр., наголошено на завданнях майбутнього українського центру оцінювання якості освіти. Проаналізовано ставлення громадськості та освітян до зовнішнього тестування. Зовнішнє тестування визначено як одна з головних цілей освітньої галузі, обґрунтовано завдання щодо її реалізації. Представлено таблицю очікування факторів спротиву нововведенням. Сформульовано проблеми, що потребують з'ясування на шляху становлення дійсно незалежного тестування. 18 моніторинг якості освіти, зовнішнє тестування

Малахов, В. Вища освіта має бути доступнішою / В. Малахов // Вища школа. – 2008. – № 8. – С. 3–11.

Висвітлено погляди ректора Одеського національного політехнічного університету на проблеми вищої освіти України. Розглянуто перші результати вступної компанії 2008 року, яка, на думку автора, була відзначена багатьма організаційними накладками: не було досягнуто рівного доступу до освіти, багато випускників середньої ланки минулих років втратили можливість стати студентами-заочниками, тестування не повинно було бути умовою вступу до ВНЗ, а так як у США, покликане лише з'ясувати здатність юнака чи дівчини вчитися, тобто рівень знань, інтелекту. Окреслено проблеми кредитно-модульної системи навчання в університеті, морально-виховні аспекти у роботі з молоддю, досягнення в організації культурного і фізичного розвитку студентів. Розкрито питання збереження і поповнення наукового й викладацького потенціалу ВНЗ, розвитку матеріально-технічної бази, структури підготовки спеціалістів, налагодження співпраці з науково-дослідними інститутами АПН, ВНЗ. Акцентовано увагу на діяльності ради ректорів Одеського регіону як потужної структури, що сприяє розв'язанню спільних проблем ВНЗ у регіоні.

Освещены взгляды ректора Одесского национального политехнического университета на проблемы высшего образования Украины. Рассмотрены первые результаты вступительной компании 2008 года, которая, по мнению автора, была охарактеризована многими организационными накладками: не было достигнуто равного доступа к образованию, многие выпускники среднего звена прошлых лет утратили возможность стать студентами-заочниками, тестирование не должно было быть условием вступления в ВУЗ, а так как в США, служит лишь определением возможности юношей и девушек учиться, то есть уровня знаний, интеллекта. Выделены проблемы кредитно-модульной системы обучения в университете, морально-воспитательные аспекты в работе с молодёжью, достижения в организации культурного и физического развития студентов. Раскрыты вопросы сохранения и пополнения научного и преподавательского потенциала вуза, развития материально-технической базы, структуры подготовки специалистов, организации сотрудничества с научно-исследовательскими институтами АН, вузами. Акцентировано внимание на деятельность совета ректоров Одесского региона как важной структуры, которая способствует решению общих проблем вузов региона.

Principal of Odessa National Polytechnical University shares his impression of the entrance campaign which was carried out in accordance with the new rules and of his plans for the coming academic year.

Мачинська, Н. Професійна підготовка вчителя в умовах сучасної освіти / Н. І. Мачинська // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2007. – № 6. – С. 16-23. – Бібліогр.: 14 назв.

Проаналізовано підходи щодо професійної підготовки вчителя у закордонній та вітчизняній системі освіти, етапи її розвитку і завдання,

головні критерії оцінювання знань, навичок професійної підготовки вчителів. Окреслено головні підходи до змін гуманітарної підготовки майбутніх вчителів у контексті Болонської конвенції. Обґрунтовано критерії оцінювання теоретичних знань і практичних навичок випускника вищого педагогічного навчального закладу.

Проанализированы различные подходы к профессиональной подготовке учителей в зарубежной и отечественной системе образования, этапы ее развития и задания, основные критерии оценивания знаний, умений профессиональной подготовки учителей. Обозначены главные подходы к изменению гуманитарной подготовки будущих учителей в контексте Болонской конвенции. Обоснованы критерии оценивания теоретических знаний и практических умений выпускника высшего педагогического учебного заведения.

Different approaches to teachers' professional training in the foreign and domestic system of education, its development stages and tasks, basic criteria of knowledge evaluation, and abilities of teachers' professional training are analyzed. Main approaches to the change of future teachers' humanitarian training in the context on the Bologna convention are determined. The criteria of theoretical knowledge and practical abilities evaluation of a high school graduate are grounded

Меняйленко, О. Дослідження змін нервово-емоційного стану учнів у процесі оцінювання навчальних досягнень учителями інформатики / О. Меняйленко, Л. Кутепова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2008. – № 2. – С. 22-29. – Бібліогр.: 13 назв.

За результатами дослідження з'ясовано, що неврахування стану учнів у режимі оцінювання успішності навчання може призвести до вкрай негативних наслідків (суїциду). Розроблено методика дослідження змін нервово-емоційного стану учнів, яка включає такі етапи: реєстрація рівня стресу, ступеня невпевненості, ступеня хвилювання, а також їхні порогові значення; оцінювання відповіді учня без надання вчителю інформації про його нервово-емоційний стан і з наданням такої інформації; статистичну обробку та побудову графіків реєстрованих параметрів. Перспективним напрямом досліджень є розробка методів формування професійної готовності майбутніх учителів інформатики до оцінювання навчальних досягнень учнів з урахуванням індивідуальних змін їхнього нервово-емоційного стану, що сприятиме виконанню завдань гуманізації освіти та значущості особистості учня.

Мруга, М. Стандартизація і регулювання оцінювання / Мруга М. // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 1. – С. 75–79.

Подано огляд експертного семінару-наради Проект TEMPUS „Справедливе оцінювання” для керівників українських закладів і адміністраторів у галузі освіти в Ноттінгемському університеті (Велика Британія), який проводився з 3 по 7 квітня 2006 р. Мета семінару - ознайомлення з основними принципами й положеннями практики якісного

оцінювання, запровадження сучасних методів і технологій оцінювання у практику педагогічної діяльності в школах, училищах, університетах. Розглядалися три тематичні лінії оцінювання: формативне, суммативне (підсумкове) та оцінювання з метою моніторингу. Висвітлено роль стандартів у забезпеченні справедливого педагогічного оцінювання. Виділено чотири групи документів зі стандартизації: технічні стандарти, стандарти справедливості, стандарти професійної відповідальності і компетентності, стандарти справедливого педагогічного тестування та оцінювання. Позитивне ставлення учасників семінару до обговорюваних проблем, взаємопорозуміння та спрямованість на досягнення мети дають упевненість, що утворюється нова професійна єдність.

Назаревич, В. Характеристика психолого-педагогічної експертизи в освіті / В. Назаревич, Ю. Ветрова // Нова педагогічна думка. – 2008. – № 3. – С. 35-40. – Бібліогр.: 8 назв.

Висвітлено особливості організації психолого-педагогічної експертизи в освітньому процесі. Розглянуто ознаки, які поєднують різноманітні спеціальні види експертизи: ініціювання, професіоналізм і експертний висновок, і проаналізовано основні умови реалізації та ініціювання експертизи в освіті. Визначено вимоги до організації роботи психолога закладів освіти. Наведено компоненти освітнього експертного оцінювання та їх процедурну структуру. Акцентовано увагу на важливості врахування всіх особливостей експертного оцінювання в системі освіти та забезпечення організаційних складових підготовки, проведення і використання результатів експертизи.

Окалєлов, В. Розробка загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів з дисциплін фундаментального циклу / В. Окалєлов, Л. Шевцов, Є. Мочалін // Вища школа. – 2006. – № 3. – С. 57-62. – Бібліогр.: 2 назви.

Наголошено, що приєднання України до Болонського процесу потребує негайного вирішення низки питань удосконалення навчального процесу вищих закладів освіти, зокрема вироблення єдиних вимог та критеріїв оцінювання навчальної діяльності студентів. Розглянуто розроблений авторами варіант загальних критеріїв оцінювання знань, умінь та навичок студентів з дисциплін фундаментального циклу

The elaboration of the common criteria of the assessment of the students' Ukraine joining the Bologna process requires urgent solution of a number of problems pertaining the improvement of academic process at higher educational establishments, working out common demands and criteria for the assessment of students' academic activities, in particular. The article dwells on the version of common criteria for the assessment of students' knowledge and practical skills in the disciplines of fundamental cycle worked out by the authors of the article

Олійник, В. Впровадження результатів Міжнародної програми TEMPUS “Справедливе оцінювання” в Українську систему післядипломної педагогічної

освіти / Олійник В., Даниленко Л. // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 3-6. – Бібліогр. 11 назв.

Висвітлено діяльність українсько-європейського проекту Міжнародної програми TEMPUS “Справедливе оцінювання” в контексті застосування інноваційної політики у вітчизняній системі освіти. Сформульовано мету даного проекту. Проаналізовано діяльність Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти (ЦППО) Академії педагогічних наук (АПН) України в рамках зазначеної програми. Визначено стратегічні завдання оцінювання в теорії педагогічного менеджменту. Зазначено, що Міжнародна програма TEMPUS “Справедливе оцінювання” є масштабним проектом, спрямованим на залучення українських педагогів до використання сучасних методів педагогічного оцінювання.

Овчарук, О. Освітні стандарти та розробка тестів як інструменту їх оцінювання: досвід країн зарубіжжя / Овчарук О. // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2008. – № 6. – С. 4-6. – Бібліогр.: 9 назв.

Розкрито фактори, які зумовлюють необхідність встановлення освітніх стандартів у багатьох країнах у пострадянський період. Визначено поняття освітнього стандарту (за Т. Хьюсоном та А. Тайджманом, Г. Цізеком). Проаналізовано підходи до питання оцінювання стандартів у зарубіжних країнах. Акцентовано увагу на компонентах, зокрема, за Г. Цізеком (університет Толедо, Іспанія), на які має спиратися розробка тестів щодо оцінювання стандартів: доцільність, методика, процедура тощо.

Олійник, В. Впровадження оцінювання якості освіти (в рамках проекту TEMPUS „Справедливе оцінювання”) / В. С. Олійник. // – Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 2. – С. 6–12. – Бібліогр.: 13 назв.

Наголошено на якості освіти як на нормативному рівні, якому має відповідати „продукція” галузі освіти. Зазначено, що Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти (ЦППО) АПН України є найважливішим чинником якості педагогічної освіти вчителя. Досліджено трактування поняття „моніторинг в освіті”. Визначено поняття та критерії (валідність, об’єктивність, надійність, точність) педагогічних вимірювань. Розкрито визначення та ознаки якісного педагогічного оцінювання (справедливість, чесність, довіра з боку громадськості та інші). Представлено схему впровадження проекту TEMPUS „справедливе оцінювання ” до системи післядипломної педагогічної освіти (ППО) в Україні. Охарактеризовано завдання, напрями реалізації, призначення, зарубіжних і українських учасників консорціуму (здійснювачів) проекту „Справедливе оцінювання”. Акцентовано увагу на ролі ЦППО у проекті, зокрема на основних напрямках діяльності: реалізація проекту в середині ППО України. Названо п’ять основних функцій ЦППО у проекті. Супроводжено фактичним і ілюстративним матеріалом. Виділено етапи координації проекту. Проаналізовано роботу першого етапу (2005 р.). Сформульовано п’ять основних завдань реалізації проекту на

перспективу, зокрема, підготовка майстрів за спеціалізацією “Викладач вищої школи”.

Осадчий, І. Про рейтинг навчальних закладів як інструмент управління розвитком / Осадчий І. // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 2 – С. 72-77 – Бібліогр.: 9 назв.

Зазначено, що у зв'язку з низькою точністю вимірювань, яку забезпечує сучасна педагогічна діагностика, недоцільно здійснювати визначення інтегрованого рівня діяльності навчальних закладів шляхом їх рейтингового оцінювання. Обґрунтовано зручність і ефективність застосування рейтингів як внутрішнього інструменту управління закладів відповідно до наперед розробленої програми розвитку освітньої системи. Акцентовано на трьох умовах та п'яти етапах запровадження рейтингового оцінювання. Представлено модель рейтингового оцінювання навчальних закладів Ставищенського району Київської області, яка включає 16 параметрів (досвід за період 1999-2005 рр.). Проілюстровано механізм моніторингу за параметрами - передплата періодичних педагогічних видань, динаміка позабюджетних надходжень та іншими. Запропоновано п'ятирівневу шкалу функціонування навчальних закладів.

Панчул, І. Методика визначення індивідуальних психологічних і валеологічних параметрів студентів за допомогою комп'ютерного тестування / І. Панчул // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2007. – №2. – С. 123-134. – Бібліогр.: 8 назв.

Запропоновано використання тестування студентів перед початком їх навчання для виявлення психологічних та валеологічних параметрів, що впливають на сприйняття учбового матеріалу. Розглянуто структури тестів, придатних для тестування на ПК, а також можливість особистісно орієнтованого навчання та розподіл учбової групи на контактні групи із врахуванням результатів персоніфікованих тестів

Предложено использовать тестирование студентов перед началом их обучения для определения психологических и валеологических параметров, которые влияют на восприятие учебного материала. Рассмотрены структуры тестов, пригодных для тестирования с помощью ПК, а также возможность лично ориентированного обучения и деление учебной группы на контактные группы с учетом результатов персонифицированных тестов.

It is suggested to use testing of students before the beginning of their studies to determine students' psychological and other parameters that influence on the perception of educational material. The tests structures suit-able for testing with the help of a personal computer are considered. The possibility of personality directed education and division of a class into contact groups taking into account the results of individual tests is suggested.

Паровик, Л. Бути ясным розумом, чистим морально та здоровим фізично. З досвіду роботи школи культури здоров'я / Паровик Л. // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2007. – №1-2 – С. 89-91.

Висвітлено проблему вивчення та діагностики стану фізичного, психологічного та соціального здоров'я дітей шкільного віку із наступною корекцією на всіх етапах навчання (на матеріалах діяльності Великомихайлівської неповної середньої загальноосвітньої школи Синельниківського району Дніпропетровської області). Наведено результати поглиблених медичних обстежень, індексної оцінки шкільного середовища, тестування здоров'я дітей. Проаналізовано діяльність педагогічного колективу щодо впровадження інноваційних технологій у формування здорової особистості.

Пахомова, Н. Діагностика мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку зі стертою дизартрією до навчання у школі / Н. Пахомова // Дефектологія. – 2006. – № 4. – С. 44-46. – Бібліогр.: 3 назви.

Шляхом аналізу науково-методичної літератури представлено діагностику психічного і мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Обґрунтовано діагностичну методичку, що ґрунтується на традиційних методичних засадах комплексного обстеження мовлення дітей з дизартрією у процесі психолого-педагогічного тестування. Виокремлено групи завдань зазначеної діагностики. Зроблено висновок, що продуктивність формування мовленнєвої готовності залежить від вивчення стану сформованості всіх її складових та особливостей, що допоможе в організації ефективної корекційно-логопедичної роботи.

Петренко, Л. Система внутрішньошкільного оцінювання результатів навчальної діяльності учнів / Л. Петренко // Освіта і управління. – 2006. – № 2. – С. 83-90 – Бібліогр.: 4 назви.

Розглянуто проблему підвищення якості навчання учнів та об'єктивної експертизи результативності навчально-виховного процесу в середній загальноосвітній школі. Використання системи внутрішньошкільного експертного оцінювання результатів навчальної діяльності учнів дає змогу не тільки вивчити стан справ у навчальному закладі, а й обґрунтувати досягнуті колективом результати, прогнозувати ефективні шляхи вдосконалення управлінської діяльності. Наведено схему структури моделі системи експертного оцінювання результатів навчальної діяльності учнів і таблицю технології здійснення експертизи результатів навчальної діяльності учнів.

Перехейда, О. Моніторингові дослідження рівня навчальних досягнень учнів з іноземної мови як умова забезпечення якості освіти / О. Перехейда, А. Котовська // Рідна школа. – 2007. – №10. –С. 32-37. – Бібліогр.: 4 назви.

Висвітлено досвід проведення моніторингових досліджень навчальних досягнень учнів з іноземної мови в гімназії “Ерудит” м. Києва. Визначено основні завдання моніторингу та шляхи їх вирішення. Проаналізовано

результати тестування гімназистів з виявлення рівня лінгвістичної або комунікативної компетенції, вміння учнів самостійно прочитати незнайомий текст та зрозуміти прочитане. Рекомендовано програми коригувальної роботи за допомогою колективних та індивідуальних форм. Розкрито результати моніторингу роботи вчителя на уроках та у позаурочний час. Подано зразки анкет для учнів та вчителів, які дозволяють зібрати необхідну інформацію для виявлення факторів, що суттєво впливають на результати діагностування, забезпечують правильну інтерпретацію результатів діагностичних процедур.

Петько, Л. Нотатки з приводу державного зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників ЗНЗ / Л. Петько // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 1. – С. 88-96. – Бібліогр.: 10 назв.

Розглянуто питання забезпечення якості та рівних можливостей у отриманні освіти в сучасних ЗНЗ. Виявлено механізми, чинники, керуючи якими можна вплинути на результати освіти. Висвітлено результати державного зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників (ДЗНОЗ) ЗНЗ 2008 року з української мови, середній результат якого по Україні становив шість балів, нижче середнього за 12-бальною системою оцінювання. З огляду на це, проаналізовано ситуацію, яка склалася в дійсності, усередині ЗНЗ. Акцентовано увагу на відсутності іспитів у V-VIII, X класах як засобі закріплення набутих знань; свідомому чи ні, нівелюванні престижу ЗНЗ, а в цьому разі необхідності пошуку репетиторів за гроші; створенні штучної конкуренції між загальноосвітніми та комерційними закладами освіти; поділі класу для вивчення української мови на групи; гарантії якості освіти в ЗНЗ міста та села (подано схему залежності результатів навчання від місця проживання учня). Висловлено думку щодо тестів з української мови для ДЗНОЗ у 2008 році, зокрема щодо оцінювання власного висловлення, завдання яких не продумано об'ємні. Зазначено, що не проведено глибокого аналізу результатів ДЗНОЗ попередніх років з використанням сучасних математичних моделей, що дало б можливість змістовно інтерпретувати рівень знань випускників, тобто володіння ними змістовими аспектами і компетенціями.

Печериця, Т. Особистість – фундаментальне поняття педагогічної науки / Т. Печериця // Вища освіта України. – 2006. – № 2. – С. 116–119. – Бібліогр.: 8 назв.

Зазначено, що головним завданням особистісно орієнтованого типу навчання є формування ініціативного, творчого і самокритичного педагога. Розкрито сутність підготовки вчителя та зміст поняття „особистісно орієнтований підхід”. Розглянуто проблему формування особистості педагога в сучасній Україні. Запропоновано нову систему відбору до педагогічних закладів як один із шляхів її розв'язання. Акцентовано на значенні психолого-педагогічного тестування при відборі та на місці стилю спілкування викладача і студента у формуванні особистості педагога. Названо три

характеристики рівня розвитку майбутнього вчителя та специфічну рису його соціальної активності. Звернуто увагу на роль особистісну децентралізацію та індивідуалізацію педагога у педагогічному впливі.

Петухова, І. Розвиток ідей про тестування у вітчизняній педагогіці кінця XIX – початку XX ст. / І. Петухова // Шлях освіти. – 2008. – № 3. – С. 46-51.

Висвітлено історичний аспект розвитку ідей щодо використання тестування як ефективного методу педагогічної діагностики, що містить стандартизовані питання і задачі з певною шкалою значень. Досліджено застосування методів експериментальної педагогіки і психології для вивчення психологічних та фізіологічних особливостей дітей шкільного віку. Наведено стислий огляд матеріалів п'яти з'їздів з проблем експериментальної педагогіки і психології в освітньому просторі дореволюційного періоду (початок XX ст.)

Петухова, І. Розвиток методу тестів у зарубіжних наукових розвідках / Петухова І. // Шлях освіти. – 2008. – № 4. – С. 49-54. – Бібліогр.: 10 назв.

Визначено переваги методів тестування над іншими методами вимірювання навчальних досягнень учнів. Розкрито зміст поняття "тестування", відмінності тестів від задач, ознаки психологічного та педагогічного тесту. Здійснено ретроспективний аналіз наукових доробок зарубіжних дослідників (Англії, США, Німеччини тощо) щодо окремих аспектів впровадження методу тестування. Простежено шлях від першої появи тесту до його упровадження як методу педагогічної діагностики. Акцентовано увагу на тестах французьких дослідників А. Біне і Т. Симона та близькому до тестового методі італійця Сенте-де-Санктіса. Розглянуто внесок в наукове становлення методу тестування чотирьох тестів американських психологів Л. Термана та Х. Чадльса: зразок узагальнення; тест-доповнення; словесний тест; текст м'яча і поля.

Пустова, Т. Модернізація педагогічного оцінювання в ПТНЗ / Т. Пустова // Післядипломна освіта в Україні. – 2008. – Спецвипуск. – С. 29–31. – Бібліогр.: 6 назв.

Висвітлено проблему формування внутрішнього контролю якості навчання в ПТНЗ, як такої, що дасть можливість об'єктивно визначити результативність освітньої діяльності закладу, що в подальшому вплине на визначення його рейтингу. Зосереджено увагу на найбільш науково обґрунтованому методі об'єктивного контролю - тестуванні із залученням технічних засобів для сканування та опрацювання результатів тестування. Наведено узагальнену класифікацію тестів, яка, на думку автора, найбільш однорідно структурована і якою класи тестів згруповано за однією певною ознакою. Розглянуто стандартизовані та не стандартизовані тести, тести орієнтовані на норму та орієнтовані на критерії, з відкритими та закритими тестовими завданнями. Окреслено методи тестування. Акцентовано увагу на метод комп'ютерного адаптивного тестування, при якому представлення

тестових завдань залежить від відповідей екзаменованого на попередні запитання. Розкрито залежність довжини тесту від точності вимірювання.

Пустова, Т. Інноваційні підходи до створення якісного інструменту педагогічного вимірювання академічних компетенцій слухачів курсів підвищення кваліфікації (у межах проекту TEMPUS “Справедливе оцінювання”) / Пустова Т. // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 10-11. – Бібліогр.: 2 назви.

Конкретизовано діяльність Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти (ЦППО) Академії педагогічних наук (АПН) України як координатора проекту “Справедливе оцінювання”. Викладено модель контрольних заходів (для слухачів курсів ЦППО АПН України), що включає кілька видів контролю. Наведено визначення до методу тестування, проаналізовано його особливості. Зазначено на потребі усвідомлення усіх позицій, що пов'язані з вибором конкретного методу. Констатовано, що система післядипломної освіти України потребує виважених рішень щодо створення відповідних умов для підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів освіти.

Розенбаум, М. Комплексна соціально-психологічна оцінка якості роботи і професіоналізму педагогічного персоналу вищих навчальних закладів / М. Розенбаум, Л. Греченкова, М. Ігнатович, С. Греченков // Вища школа. – 2009. – № 4. – С. 62-81. – Бібліогр.: 37 назв.

Запропоновано методикау комплексного соціально-психологічного оцінювання якості роботи і професіоналізму педагогічного персоналу ВНЗ. Обговорено особливості підготовчої роботи щодо виділення основних критеріїв оцінювання якості роботи. Створено схему проведення досліджень з комплексної оцінки якості роботи педагогічного персоналу і вироблення рекомендацій для атестаційної комісії. Визначено п'ять напрямів оцінювання якості роботи педагогічного персоналу (науковий рівень, рівень викладання навчального матеріалу тощо). Акцентовано увагу на методиці: здійснення програми-мінімум - соціально-психологічному оцінюванні; реалізації програми-максимум, в результаті чого оцінюється якість роботи окремого педагога і керівника; проведення соціометричних досліджень; 5-тибальної системи оцінювання якості роботи; оцінки професійних і управлінських якостей; визначення соціально-психологічних характеристик керівного персоналу навчального закладу. Надано опис розрахункової частини методикау. Проаналізовано результати дослідження за обраною методикау, що проведене на базі двох начальних закладів.

Предложена методика комплексного социально-психологического оценивания качества работы и профессионализма педагогического персонала высших учебных заведений. Раскрыты особенности подготовительного этапа по выделению критериев качества работы. Создана схема проведения исследований по комплексному оцениванию качества работы педагогического персонала и выработке рекомендаций для аттестационной комиссии.

Определены направления оценки качества работы (научный уровень, уровень преподавания учебного материала и т. п.). Акцентировано внимание на методике: осуществления программы-минимум - социально-психологическом оценивании качества работы; реализации программы-максимум, в результате чего оценивается качество работы отдельного педагога и руководителя; проведении социометрических исследований; 5-тибалльной системы оценивания качества работы; оценивания профессиональных и управленческих качеств; изучения социально-психологических характеристиках руководящего состава учебных заведений. Изложено описание расчетной части методики. Проанализированы результаты исследования с использованием данной методики, проведенного на базе двух учебных заведений.

The authors offer their own methods of complex social-psychological estimation of the quality of work and professionalism of pedagogical personnel of higher educational establishment.

Романовський, О. Зовнішнє оцінювання якості освіти в контексті досвіду США / Романовський О. // Освіта і управління. – 2008. – № 4. – С. 47–57. – Бібліогр.: 10 назв.

Визначено головну мету зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО). Виокремлено питання щодо ефективності проведення тестування й застосування результатів ЗНО під час прийому абітурієнтів. Розглянуто основні принципи, за якими функціонує освіта у США (середні школи, подача документів до вступу до ВНЗ). Проаналізовано особливості шкільного тестування, принципів набору до ВНЗ, систему контролю за якістю навчання. Акцентовано увагу на ролі конкуренції в протистоянні зловживанням і корупції у вищій освіті США. Підкреслено комерційно-підприємницьку сутність (плата за навчання) ВНЗ США. Обґрунтовано актуальність використання досвіду вищої освіти США у процесі реформування української освітньої системи.

Рубель, Н. Сучасні підходи до вивчення іноземної мови професійного спрямування за дистанційною формою навчання / Н. Рубель // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2007. – №1. – С. 34–42. – Бібліогр.: 10 назв.

Розглянуто можливості використання нових форм, методів, підходів до процесу навчання англійській мові професійного спрямування за допомогою дистанційної форми навчання, зокрема виконання творчих завдань, використання ігрових форм роботи та домашнього читання з метою засвоєння культурологічних знань про країну, мова якої вивчається. Зосереджено увагу на організації самостійної роботи студентів, її мотивації, індивідуалізації планування навчального процесу, питання диференційованого підходу до вивчення іноземної мови з точки зору кінцевого застосування набутих знань, процесах тестування з використанням інформаційних технологій. Розкрито особисто-орієнтовані підходи до дистанційного навчання студентів, зокрема метод портфоліо.

Рассмотрены вопросы использования новых форм, методов подходов к процессу обучения английскому языку профессиональной направленности посредством дистанционной формы обучения. Особое внимание уделено вопросам активизации самостоятельной работы студентов дистанционной формы обучения, а также использованию информационных технологий, личностно-ориентированного подхода в процессе обучения.

Is defined the questions of using new forma, methods and approaches to the process of studying a foreign language for special purposes by means of distance learning are analyzed. Special attention is given to the questions of the students' individual work activization and the appliance of information technologies, and personal oriented approach in the process of studying.

Рудий, М. Деякі проблеми оцінювання знань учнів з історії за допомогою тестів / М. Е. Рудий // Наша школа. – 2008. – № 3. – С. 46-48. – Бібліогр.: 8 назв.

Досліджено й охарактеризовано проблеми, що виникають при тестовому оцінюванні рівня знань учнів з історії. Зазначено, що тестування не замінює живого спілкування учня з учителем і при його застосуванні важливо враховувати специфіку історії як науки, а також вікові та психологічні особливості учнів.

Сазоненко, Г. Зовнішнє незалежне оцінювання як фактор розвитку сучасної школи / Г. Сазоненко // Освіта і управління. – 2007. – №2. – С. 79-83.

Розкрито історичний аспект запровадження тестів. Розглянуто функції тестування. Проаналізовано результати незалежного оцінювання учнів Українського ліцею Київського національного університету ім. Т. Шевченка протягом 2005-2006 та 2006-2007 навчальних років. Запропоновано заходи подальшого розвитку системи тестування.

Свиридюк, Т. Готуємось до зовнішнього тестування / Т. Свиридюк // Педагогічний пошук –.2007.– №3 – С. 63-66 – Бібліогр.: 7 назв.

Визначено переваги застосування зовнішнього тестування з іноземної мови у школі. Запропоновано тестовий матеріал з англійської мови, складений за критеріями: практичність, надійність, валідність.

Сейдаметова, З. Процедури і соціальна тканина розробки curricula: досвід США / З. С. Сейдаметова, В. А. Темненко // Постметодика. – 2008. – № 2. – С. 16-20. – Бібліогр.: 13 назв.

Розглянуто методологію, концепції і процедури розробки модельних curricula для шкіл та університетів США у галузі комп'ютинга. Наведено короткий опис низки організацій, пов'язаних з розробкою curricula: The Association for Computing Machinery (ACM), The Associati-on for Information Systems (AIS), The Association for Information Technology Professionals (AITP), The Computer Society of the Institute for Electrical and Electronic Engineers (IEEE-CS). Описано історію створення та охарактеризовано особливості відомої

серії *Computing Curricula*, що видана на початку XXI століття. Особливу увагу приділено специфіці розробки *curricula* для старших шкіл Америки, що складається з чотирьох рівнів. Зазначено, що на вибір тематики *curricula* впливає соціальна тканина життя, яка містить у собі школи, організації освітнього тестування, університети, професійні асоціації, фірми-емітенти професійних сертифікатів, батьківську громадськість.

Рассмотрена методология, концепции и процедуры разработки модельных *curricula* для школ и университетов США в области компьютеринга. Приведено краткое описание ряда организаций, связанных с разработкой *curricula*: The Association for Computing Machinery (ACM), The Association for Information Systems (AIS), The Association for Information Technology Professionals (AITP), The Computer Society of the Institute for Electrical and Electronic Engineers (IEEE-CS). Описана история создания и охарактеризованы особенности известной серии *Computing Curricula*, изданной в начале XXI-го века. Особое внимание уделено специфике разработки *curricula* для старших школ Америки, который состоит из четырех уровней. Отмечено, что на выбор тематики *curricula* влияет социальная ткань жизни, содержащая в себе школы, организации образовательного тестирования, университеты, профессиональные ассоциации, фирмы-эмитенты профессиональных сертификатов, родительскую общественность.

The methodology, concepts and procedures of development model *curricula* for schools and universities of the USA in the field of computing is considered. The brief description of some the organizations connected with development *curricula* is presented: The Association for Computing Machinery (ACM), The Association for Information Systems (AIS), The Association for Information Technology Professionals (AITP), The Computer Society of the Institute for Electrical and Electronic Engineers (IEEE-CS). The known series *Computing Curricula* published in the beginning of XXI-st century and its history is described. The special attention is given to problems of *curricula* development for the high schools of America (A Model Curriculum for K-12 Computer Science).

Середюк, Н. Тестові завдання як один з прийомів контролю на уроках німецької мови / Н. Середюк, Н. Данілова // Нова педагогічна думка. – 2008. – № 1. – С. 52-54. – Бібліогр.: 7 назв.

Розглянуто головні завдання тестового контролю. З'ясовано роль та місце тестування в навчальному процесі. Проаналізовано структуру тестового завдання. Проведено класифікацію тестів для різних видів тестового контролю. Зроблено відповідні висновки за результатами дослідження.

Рассмотрены главные задания тестового контроля. Определена роль и место тестирования в учебном процессе. Проанализирована структура тестового задания. Проведена классификация тестов для различных видов тестового задания. Сделаны соответствующие выводы по результатам исследования.

The article deals with the main tasks of the test control. The role and a place of testing in educational process is determined. The structure of the test task is analyzed. Classification of tests for various kinds of the test task is carried out. Corresponding conclusions by results of research are made.

Сікорський, П. Проблеми дидактичної взаємодії середньої і вищої школи основа якісної підготовки фахівців / П.І. Сікорський // Шлях освіти. – 2009.– № 1. – С. 10-14. – Бібліогр.: 2 назви.

Обґрунтовано об'єктивні та ефективні форми взаємодії середніх і ВНЗ освіти за допомогою узагальнення досвіду освітніх реформ у європейських країнах, а також результатів зовнішнього незалежного тестування випускників шкіл і зарахування їх до вищих закладів освіти. Виокремлено освітні пріоритети, які в системі освіти пропонує Євросоюз. Наведено схему нової структури освітньої системи Польщі та вказано на її позитивні елементи. Здійснено критичний аналіз завдань, впроваджених засобами незалежного тестування для випускників шкіл, які виявили бажання вступати до вищих закладів освіти. Визначено застосування пункту 15 нових Умов прийому до ВНЗ за допомогою аналізу правил прийому до Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Львівського національного університету ім. І. Франка, Національного університету "Львівська політехніка". Враховано міжнародний досвід для поліпшення якості навчання в усіх освітніх ланках, подолання негативних явищ в освіті. Запропоновано внесення істотних змін до структури освітньої системи, а також зміну взаємодії між навчальними закладами.

Соломчук, П. Запровадження діагностики та рівневого оцінювання педагогічних працівників до роботи з обдарованими дітьми / П. Соломчук // Нова педагогічна думка. – 2007.– №4. – С. 17-20. – Бібліогр.: 4 назви.

Розкрито досвід апробації у Великомежиріцькому НВК «Школа-гімназія» (Рівненська обл.) технології діагностики та рівневого оцінювання педагогічних працівників, яку розроблено науково дослідною лабораторією «Творча обдарованість» Рівненського інституту післядипломної педагогічної освіти. Проаналізовано результати дослідження готовності вчителів до творчої педагогічної діяльності. Акцентовано увагу на труднощах проведення дискретного дослідження. Представлено діаграми рівнів готовності вчителів до роботи з обдарованими, та готовності за компонентами, зокрема, психологічним. Визначено критерії формування робочих груп (адміністрація, вчителі, батьки, гімназисти для моніторингу. Розглянуто механізм проведення моніторингу. Конкретизовано дані, які заносяться до зведеної таблиці. Запропоновано формулу визначення кількості балів та рівня готовності вчителя. Окреслено перспективні напрями роботи педагогічного колективу.

Стащенко, М. Одна з найбільш вдалих реформ / М. Стащенко // Педагогічний пошук. – 2008. – № 3. – С. 3.

Наведено статистичні дані щодо результатів зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти у Волинській області.

Третяк, О. Проблеми вимірювання здатності вчителів до саморегуляції / О. С. Третяк // Наука і освіта. – 2007. – № 8-9. – С. 190-194. – Бібліогр.: 8 назв.

Висвітлено проблему визначення якостей вчителя, які впливають на саморегуляцію його діяльності в кризових ситуаціях. Запропоновано авторський опитувальник для виявлення характерних особливостей вчителя у кризових ситуаціях педагогічної взаємодії. Наведено алгоритм створення опитувальника та його перевірки на валідність. Викладено результати тестування вчителів за даним інструментарієм. Доведено, що кризові ситуації педагогічної взаємодії можливі та практично неминучі.

Освещена проблема определения качеств учителя, которые влияют на саморегулирование его деятельности в кризисных ситуациях. Предложен авторский вопросник для выявления характерных особенностей учителя в кризисных ситуациях педагогического взаимодействия. Приведен алгоритм создания вопросника и его проверки на валидность. Изложены результаты тестирования учителей по данному инструментарию. Доказано, что кризисные ситуации педагогического взаимодействия возможны и практически неизбежны.

The article deals with the problem of definition of qualities of the teacher which influence self-regulation of his activity in crisis situations. The author's questionnaire for revealing prominent features of the teacher in crisis situations of pedagogical interaction is offered. The algorithm of creation of the questionnaire and his check on practically is resulted. Results of testing of teachers on the given toolkit are stated. It is proved, that crisis situations of pedagogical interaction are possible and practically inevitable.

<http://sites.google.com/site/shkola4you>

Світові тенденції оцінювання творчих здібностей юних винахідників / М. Туров // Освіта і управління. – 2009. – № 2. – С. 109-113. – Бібліогр.: 18 назв.

Запропоновано застосування у діагностиці особистості інформаційної технології «Евроніка», розробленої автором на основі впорядкування різних методів та теорій оцінювання творчих здібностей учнів. Подано порівняльні характеристики вищезазначених методів і теорій. Представлено Піраміду розвитку технічних систем, яку покладено в основу технології «Евроніка». Для оцінювання запропонованих учнями винаходів було розроблено оригінальну методичку, яка враховувала їхній технічний рівень, новизну та промислову придатність. Запропоновано застосувати для оцінювання коефіцієнт, який відображає рівень розвитку технічної системи внаслідок використання отриманого рішення винахідницької задачі. Наголошено, що цей показник більш конкретно, ніж коефіцієнт складності рішень технічної задачі, вказує на внесок винахідника у підвищення рівня розвитку техніки.

Ураєва, І. Робота лише почалася / Ураєва І. – Педагогічний пошук. – 2007. – №3. – С. 67-68.

Порушено питання про готовність вчителів французької мови (Волинська область) до втілення в педагогічну практику зовнішнього тестування як нової системи оцінювання. Проаналізовано фактори, які необхідно враховувати при складанні тестів. Розкрито принципи, види та методу організації тестових завдань з французької мови.

Хотомлянський, О. Методичні питання оцінювання результатів професійної діяльності професорсько-викладацького складу вищого навчального закладу / О. Хотомлянський, Т. Дерев'яно // Освіта і управління. – 2006. – № 3-4. – С. 144-151. – Бібліогр.: 5 назв.

Запропоновано методу комплексного оцінювання професійної діяльності професорсько-викладацького складу (ПВС) вищого навчального закладу. Наведено результати статистичних досліджень взаємозв'язку між інтегрованими оцінками окремих складових кваліфікації ПВС, а також результати соціометричних досліджень індивідуально-психологічних властивостей викладачів.

Ціделко, В. Моніторинг систем дистанційного навчання / В. Ціделко, Н. Яремчук, В. Шведова // Вища освіта України. – 2006. – № 2. – С. 54–61. – Бібліогр.: 6 назв.

Визначено основні напрями моніторингу системи дистанційного навчання (СДН). Розкрито причини, які викликають необхідність моніторингу підсистеми контролю СДН. Сформульовано мету моніторингу. Виокремлено об'єкти моніторингу: тести підсистеми контролю СДН; тестові напрями, призначені для інтерпретації результатів тестування в традиційну оцінну шкалу. Висвітлено особливості моніторингу в режимі експлуатації СДН. Наголошено на значенні моніторингу тестових завдань для викладача.

Червінська, Л. Мета і методи тестування з англійської мови в економічному ВНЗ / Л. Червінська, З. Циганок // Рідна школа. – 2009. – № 4. – С. 48-50. – Бібліогр.: 2 назви.

Розглянуто мету, методи і функції неформального тестування студентів з англійської мови в економічному ВНЗ та наведено критерії, на підставі яких визначається мета і функція тесту. Охарактеризовано основні види тестування мовних навичок студентів: переклад, диктант, твір, інтерв'ю, тест-вибір, тест, і запропоновано приклади названих методів тестування. Зазначено, що всі види тестування і контролю знань з іноземної мови мають певні переваги та недоліки і тільки логічна їх кореляція дає можливість викладачеві-практику правильно сформулювати мету тесту та методи його здійснення.

Черкасов, М. Оцінювання в художньо образних (ХО) одиницях: тип критерію від кінцевої цілі життєдіяльності людини / М. П. Черкасов // Наука і освіта. – 2008. – № 4-5. – С. 195-199. – Бібліогр.: 3 назви.

Розглянуто чотири види відносин взаємодії людини з реальною дійсністю, за якими формуються різні види критеріїв суб'єктивного оцінювання в художньо образних висловлюваннях. Розкрито сутність різновидів, їх значення, в тому числі для педагогіки виховання особистості взагалі, й мовленнєвої зокрема.

Рассмотрено четыре вида отношений взаимодействия человека с реальной действительностью, по которым формируются разные виды критериев субъективного оценивания в художественно образных высказываниях. Раскрыта сущность этих разновидностей, их значение, в том числе и для педагогики воспитания личности вообще, и речевой, в частности.

Four types of relations of co-operation of timber-toe are considered by the real reality, on which the different types of criteria of subjective evaluation are formed in artistically vivid utterances. Essence of these varieties, their value, is exposed, including for pedagogics of education of personality in general, vocal - in particular.

Чміль, А. Структурні елементи критеріального оцінювання діяльності закладів освіти / А. Чміль, О. Боднар // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 2. – С.: 42-46. – Бібліогр.: 31 назва.

Висвітлено особливості експертного оцінювання в освіті. Досліджено структуру базових параметрів оцінювання навчально-виховної діяльності школи. Проаналізовано сутність понять параметр, критерій, показник. Констатовано, що структуризація системи показників навчально-виховної діяльності формалізує процес оцінювання та сприяє його об'єктивізації.

Шевченко, Т. До теорії обернених тригонометричних функцій / Т. О. Шевченко, К В Недялкова // Наша школа. – 2007. – № 5. – С. 66-72. – Бібліогр.: 3 назви.

На допомогу у викладанні математичних дисциплін запропоновано методичний матеріал до вивчення теорії обернених тригонометричних функцій: арккосинус; арктангенс; арккотангенс; деякі тотожності, що зв'язують обернені тригонометричні функції. Наведено прикладі розв'язання завдань трьох рівнів складності, які зустрічаються на випробуваннях (атестація, зовнішнє тестування).

Шевченко, С. Оцінювання якості вищої освіти в контексті приєднання України до Болонського процесу / С. Шевченко // Вища школа. – 2008. – № 11. – С. 14-23. – Бібліогр.: 11 назв.

Проаналізовано протиріччя розвитку вищої освіти в Україні. Досліджено проблему оцінювання якості вищої освіти з допомогою державно-громадського механізму управління. На основі вивчення наукової літератури

розкрито зміст поняття "якість вищої освіти". Осмислено кількісні і якісні позиції якості вищої освіти. Визначено: комплекс характеристик освіти (за Е. Коротковим); фактори та основні елементи освітнього циклу, а також складники оцінки моделі якості інженерної освіти (за О. Лецинським) тощо. Розглянуто види оцінювання якості вищої освіти: внутрішнє, зовнішнє, змішане. Відображено за допомогою таблиці різну функціональну природу зовнішнього оцінювання якості: констатуюча - з боку органів державного управління вищою освітою і формуюча - з боку університетів. Акцентовано увагу на: видах, змісті і характеристиці освітніх індикаторів, які використовуються для зовнішнього оцінювання якості освіти; актуальності розробки нових індикаторів. Запропоновано заходи, спрямовані на створення чіткої системи управління якістю вищої освіти, зокрема, розробку і запровадження систем якості відповідно до вимог міжнародних стандартів ISO серії 9000.

Проаналізовані противоречия розвитку вищого образования в Украине. Исследована проблема оценивания качества высшего образования с помощью государственно-общественного механизма управления. На основе изучения научной литературы раскрыто содержание понятия "качество высшего образования. Осмыслено количественные и качественные позиции качества высшего образования. Определены: комплекс характеристик образования (по Е. Короткову); факторы и основные элементы образовательного цикла, а также составляющие модели качества инженерного образования (по О. Лецинскому) и т.п. Определены виды оценивания качества высшего образования: внутреннее, внешнее, смешанное. Отражена с помощью таблицы разная функциональная природа внешнего оценивания качества: констатирующая - со стороны органов государственного управления высшим образованием и формирующая - со стороны университетов. Акцентируется внимание на: видах, содержании и характеристике образовательных индикаторов, используемых для внешнего оценивания качества образования; актуальности разработки новых индикаторов. Предложены меры, направленные на создание четкой системы управления качеством высшего образования, в том числе, разработка и внедрение систем качества соответственно требованиям международных стандартов ISO серии 9000.

The contradictions of the system of higher education, of its state management are being analyzed. The criteria of evaluating the quality of higher education are being considered. The necessity of enlisting the state bodies to managing higher education is being substantiated. The author points out that the higher educational establishments and educational community should use modern mechanisms for managing the quality of education according to the requirements of the Bologna process and international standards.

Щекатунова, Г. Практика організації оцінювання діяльності ЗНЗ в умовах розвитку сучасної школи / Г. Щекатунова // Рідна школа. – 2009. – № 2-3. – С. 30–32. – Бібліогр.: 4 назви.

Розглянуто проблему оцінювання якості педагогічної, навчальної та трудової діяльності ЗНЗ, тобто діяльності школи як цілісної освітньої системи. Проаналізовано існуючі моделі оцінки/самооцінки якості шкільної освіти, які умовно поділено на два види: лінійні та кластерні. Запровадження системи оцінювання/самооцінювання на рівні конкретних шкіл розглянуто як найбільш ефективний метод поліпшення освітньої діяльності ЗНЗ. Зазначено, що поняття "оцінка" та "оцінювання" не є тотожними: оцінка - систематичний та всебічний аналіз діяльності школи, її результатів відповідно до обраних критеріїв, який дає змогу визначити слабкі та сильні сторони, скласти план дій, контролювати їх здійснення; оцінювання - це дослідження результатів організованої діяльності ЗНЗ. Запропоновано методiku оцінювання/самооцінювання якості діяльності ЗНЗ, розкрито її сутність. Визначено наступні сфери оцінювання діяльності ЗНЗ: менеджмент, навчальний план, досягнення учнів, ефективність роботи педагогічного колективу, психологічний клімат, ресурси розвитку, соціальне партнерство. Окреслено показники оцінювання/самооцінювання інваріантної та варіативної частини, критерії оцінки кожної сфери. Виділено два види аналізу, що допоможуть зробити необхідні оцінювальні висновки: динамічний аналіз - аналіз змін показників у часі (за кілька років); порівняльний аналіз - порівняння характеристик системи з характеристиками аналогічних освітніх систем або показниками, середніми для району, міста. Наведено основні джерела інформації для проведення оцінювання/самооцінювання. Розкрито переваги запропонованої методики.

Щекатунова, Г. Проблеми оцінювання якості освіти у загальноосвітніх навчальних закладах / Г. Щекатунова // Рідна школа. – 2007. – №7-8. – С. 3-5. – Бібліогр.: 3 назви.

Акцентовано увагу на забезпеченні конкурентоспроможності кожного навчального закладу та його випускників, основою якої є якість освіти та складові управління якістю шкільної освіти. Охарактеризовано моніторинг якості шкільної освіти як механізму контролю та спостереження за її станом. Проаналізовано роботу загальноосвітніх навчальних закладів з оцінювання якості освіти. Запропоновано технологічний пошук відповідних моделей щодо управління цією якістю, включення конкретної школи в експериментальний пошук власної моделі.

Щокіна, В. Тести та тестові завдання в системі гуманітарної освіти / В. І. Щокіна // Наша школа. – 2007. – №2. – С. 38-48. – Бібліогр.: 6. назв.

Запропоновано набір прикладів завдань для тестової перевірки при проведенні тематичних контрольних завдань на уроках української мови з 5-го по 11-й клас. Розглянуто й охарактеризовано складові тестових завдань в контексті вивчення тих чи інших навчальних тем з української мови.

Упорядники: Коваленко І. Й., Дорофеева О. П.